

On. Biblioteca Universității din Cluj Sibiu



# HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938)  
Alapította:  
Dr. VUCHEIICH  
ENDRE  
és Dr. VARNAY  
ÉLEMER

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

## Ma: Gazdasági és jogi figyelő

A polgári lakosság ellen irányuló bombatámadásokkal továbbra is élénken foglalkozik a német sajtó. A német állásfoglalások egyöntetűen megállapítják, hogy a légi támadások német ellenintézkedéseket fognak kiváltani. Az „idegháborunak” a légi megfélemlítő támadások mellett alkalmazott másik eszközeivel, az inváziós hírveréssel olasz részről foglalkoznak bővebben.

### Köln bombázása

A német sajtóban éles visszhangja van Köln bombázásának. A lapok egyöntetűen állásfoglalnak a „terrorháborúval” szemben a Völkischer Beobachter felemeli hangját az évszázados kulturális értékek védelmében s annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az ily támadások csak megerősítik az elhatározást, hogy a tengely létszere erővel harcoljon a végső győzelemig. „A Kölni domból felesapodó láng haragra hívó fátyla” — hangoztatja a német lap azzal zárja cikkét, hogy a németek amennyire csak tudják megtorlásról. 6. évf. 437. sz. der Beobachter írja — „a britek az itéltek, de a németek fogják befejezni”.

Ugyanakkor a német lapok több cikkben rámutatnak ezeknek a bombázásoknak céltalanságára, mert bármilyen szörnyű hatása is van a városi lakosságra a nappali, de különösen az éjszakai, néha több száz géppel végrehajtott támadásokkal — ez mindenképp az egy-egy súlyosabb támadás utáni beszámolókból látható — a német nép ellenállásának megtörésére nem vezet. A Frankfurter Zeitung a többi között ezt írt: „Rosszul, vagy egyáltalában nem ismeri a mai német politikai szervezők, aki még mindig reményeket táplál a terrortámadásokkal kapcsolatban. Németország politikai berendezkedése mellett a lehetőséggel szemlélő az egység megbontása”.

### A megtorlás legyere

A német területek ellen intézett erős légitámadások megtorlásának szándéka egyre több jelentésből kitünik. A Nemzetközi Sajtótudósító egyik legújabb berlini jelentése a többi között így hangzik:

— Jólértesült körökben származó hír szerint a legrövidebb időn belül olyan tartós intézkedések várhatók, amelyek a nyugatnémet területek polgári lakossága ellen irányuló ismételt angol-szász támadások váltották ki. Ezeknek az intézkedéseknek részleteiről még nem sokat tudnak, de úgy látszik, hogy azok nem a károsult polgári lakosság további hathatós megsegítésére irányuló intézkedések lesznek, hanem kíméletlenül katonai intézkedések. Hír szerint bizonyos fegyverek gyártása napról-napra fokozódik. E fegyverek kisebb mértékben való harcbevetéséről azonban eddig szándékosan lemondottak, hogy hatásukat ne aprózzák el. Mértékadó német helyen a fegyverek nagyobb arányú harcbevetését „a háború bizonyos pontjáig” fenntartják.

Az NST. e berlini jelentése egyébként megállapítja, hogy a németek egyre nagyobb szívből fordulnak szembe ellenségeikkel. „Ilyen gyűlöletre még

## Köln bombázásának éles visszhangja van Berlinben

Megtorlásról ír a német sajtó — „Bizonyos fegyverek gyártása napról napra fokozódik” — jelenti az NST — A Messaggero szerint öt szakaszon kísérlehetik meg a szövetségesek a partraszállást „Különség van a partraszállás, a behatolás és az előzőnlés között”

### Bose elégedetlen a Gandhi-jéle polgári ellenállással és a fegyveres küzdelmet szorgalmazza

egyetlen háboruban sem volt példa, sem pedig a mostani háború elmúlt éveiben”.

### „A háború új szakasza”

Europában és Európa körül az „idegháború” tovább folyik. Olasz részről — mint a Transkontinent Press római jelentéséből értesülünk, — rámutatnak arra, hogy az „idegháborút” az angol-szászok kiterjesztették a Földközi-tenger keleti térségére is. Londonban kiemeik az állítólagos görögországi szabotázs-összelelményeket, a görög partizánok tevékenységét. Hasonló célt nyilváníul meg a Dodekanezosz szigetcsoportha felé irányuló flotta-felvonulásban, a légierők összpontosításában, valamint a szíriai-török határon észlelhető eseményekben, bár a szíriai-török határzárlatot egyes londoni körök más vonatkozásban indokolják. Mindezek a jelenségek „nem téveszthetik meg az olaszokat” — írja Gayda a Giornale d'Itáliában. Pavolini volt miniszter a Messaggero hasábjain ugyanekkor megállapítja, hogy „a háború új szakasza kezdődik”. A Balkánt érintő inváziós hírverés egyrészt a figyelem elterelését szolgálhatja, másrésztől azonban nagyszabású katonai események kiűsbönállását is jelentheti. Ami az olaszokat illeti, nem választhatnak háború és béke között. — hangoztatja Pavolini. „Az olasz nép tudja, hogy létéért küzd”.

### Partraszállás

A Messaggero egy másik cikke szerint az angolok és amerikaiak öt szakaszon kísérlehetik meg a partraszállást európai területen: 1) Olaszországban, az olasz szigeteken és a francia tengerparton. 2) A Balkánon és a Földközi-tenger keleti szigetcsoportjain. 3) A fekete-tengeri partvidéken. 4) Az Atlanti óceán partján. 5) Norvégiában.

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren tegnap nem voltak jelentősebb harci események. A Fekete-tengeren német tengeralattjárók elsüllyesztettek két hajót 2000 tonna-tartalommal, könnyű tengeri harci járművek pedig rövid éjszakai ütközet során egy szovjet ágyúmaszadót süllyesztettek el. A légierő Novorosszijszk vizsein bombatalálattal megsemmisítettek egy ellenséges órhajót.

Nehéz német harci repülőgépek egy erős köteléke az elmúlt éjszaka jó eredménnyel bombázott Bone körzetében hajócsélpontokat és kikötői berendezéseket. A Földközi-tenger térségében tegnap 12 ellenséges repülőgépet lőttek le. Két német vadászipilógép nem tért

az olasz lap megállapítja, hogy „minden jel arra vall, hogy a közeljövőben megkísérlik a partraszállást”. Ennek jelei: az erők összevonása Angliában, minden bizonnyal az északi invázió céljából; hajóösszpontosítások és légierők összehozása Észak-Afrikában, a Közel-Keleten és Gibraltárban. Ezeket az erő-összpontosításokat a tengely légi erői állandóan, hatatosan támadják, — írja a Messaggero. A fent jelzett öt szakasz bármelyikén várható partraszállási kísérlet, főleg azonban Olaszországban. „Az olaszok nem esnek abba a tévedésbe, hogy lebecsülik az ellenség erejét” — írja az olasz lap, „de különbség van a partraszállás, a behatolás és az előzőnlés között”. Partraszállással sikerült az ellenségnek Diepenl is, de nem tudott behatolni a partraszállt erőkkel európai területre. Az előzőnlés ennél is nehezebb feladat lenne, mert nagy hadseregnek kellene végrehajtania, súlyos csapások után. A Messaggero szerint a tengely magatartása nem tekinthető pusztán védekezésnek. Az első lépést mindenesetre a szövetségeseknek kell tenniük, de mihelyt az első hajókisérlet megindul az európai partok felé, illetve valahol partraszállásra kerül sor, a tengely nyomban ellen-támadásba lendül.

### A norvég partok megerősítése

A Rador berlini tudósítója a minap — a földközi-tengeri térségben folyó harci készülődésekről írva — semleges megfigyelők véleményét is ismertetette, mely szerint az angolszász szövetségesek nem mondták le az északi támadás tervéről sem. Ebben a vonatkozásban különös érdeklődésre tarthat számot Jürgen Petersen haditudósító helyszíni tudósítása, melyen azt a kérdést vizsgálja, vajjon sebezhető-e

norvég partvonat. A Nemzet Sajtótudósító berlini jelentése Petersen cikkét bő kiegészítéssel ismerteti s ebből idézzük az alábbiakat:

— Az angolok szívesen érvelnek azzal a körülménnyel, hogy a norvég partvidék összesen 2300 kilométer hosszú, — írja a haditudósító. — Azt állítják, hogy ilyen hosszú partvidéket nem lehet mindenütt megvédelmezni, nem is szólna a számtalan szigetről. Ezt a nézetiket alkalomadtán bizonyítani is igyókeznek azzal, hogy a sarkvidéki éjszaka leple alatt gyorsnaszádekkel megtámadnak egyes előretolt szigeteket és néhány embert válogatás nélkül elfognak. Délen torpedóvető repülőgépekkel is kísérleteznek, főleg a Stavanger és Christiansand közötti nyílt partokon, ahol a partvidék előtt nincsenek szigetek. Az ellenség azonban az ilyen támadásoknál mindig többet veszített, mint nyert. A német hajókaravánok és egyes hajók veszteségei csekélyek ahhoz képest, ami átjut ezeken a vizeken. Döntő csupán az a tény, hogy a német utánpótlás a part mentén sértetlen marad. Az angoloknak például az elmúlt három esztendő alatt sohasem sikerült a német kikötőkbe irányuló halászhajó-forgalmat megszakítani. Az angolok éppen olyan jól tudják, mint a németek, hogy alkalomszerű rajtaütéseknek nincs hadműveleti jelentőségük.

A továbbiakban a német haditudósító hangoztatja, hogy a tulajdonképpeni erődműveket és az ország belsejébe vezető fontos kikötőket az angolok eddig még nem támadták meg, most pedig már el is késtek ezzel.”

— Nehéz és legnehezebb ütegek biztosítják a fiordok bejáratát és minden olyan partvidéket, amely egyáltalában szóba jöhetne a partraszállás szempontjából, — fejezi be cikkét Petersen. (—r)

## Jelentéseink a harcterekről

### Ujabb nyolc hajót, közöttük egy rombolót és három csapatszallító hajót süllyesztettek el a német buvárnaszadók

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren tegnap nem voltak jelentősebb harci események. A Fekete-tengeren német tengeralattjárók elsüllyesztettek két hajót 2000 tonna-tartalommal, könnyű tengeri harci járművek pedig rövid éjszakai ütközet során egy szovjet ágyúmaszadót süllyesztettek el.

A légierő Novorosszijszk vizsein bombatalálattal megsemmisítettek egy ellenséges órhajót.

Nehéz német harci repülőgépek egy erős köteléke az elmúlt éjszaka jó eredménnyel bombázott Bone körzetében hajócsélpontokat és kikötői berendezéseket. A Földközi-tenger térségében tegnap 12 ellenséges repülőgépet lőttek le. Két német vadászipilógép nem tért

sz vissza. Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon és a Földközi-tengeren ellenséges hajókaravánok és magánosan haladó hajók ellen folytatott kemény harcokban elsüllyesztettek 8

### Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). Az 1131-ik olasz hadijelentés:

Német légikötelékek eredményesen bombázták Bone kikötőjét. Ellenséges repülőgépek Messinára és környékére, valamint a calabriai partokra dobtak bombákat. Néhány bomba esett Porto Empedocle kikötőjére is. Az ellenség tíz repülőgépet veszített, ebből ötöt a tengely vadászipilógépei Comisso helysége felett lőttek le,

hajót 49.000 tonnátartalommal. Az elsüllyesztett hajók között volt egy romboló és 3 csapatszallító hajó. Egy másik gőzöst torpedótalálat ért. Ezen harcok folyamán a német naszádek 5 ellenséges repülőgépet lőttek le.

más öt gépet a légvédelem tüze semmisített meg.

A keddi hadijelentésben említett Livorno elleni légitámadással kapcsolatban közlik, hogy a léghátrító ütegek még két, egyenként négymotoros repülőgépet pusztítottak el. A két gép Gorgona szigete mellett zuhant le.

A hadijelentés kiegészítésül közlik, hogy a Porto Empedocle ellen intézett légitámadásnak két halálos és tíz sebesült áldozata volt.

**A Giornale d'Italia beszámolója a Livornót ért súlyos bombatámadásról**

Róma. (DNB). A Giornale d'Italia című olasz lap a következőket írja: Az északolaszországi Livorno városa egy hónap előtt szenvedte az első bombatámadást. A mostani, második támadás sokkal hevesebb volt, mint az első. A város az első és második támadás között eltelt négy hét alatt lassan visszanyerte megszokott külsejét és az üzletek is újból megnyiták. A lakosság ismét megkezdte rendes munkáját. A második támadás ezáltal délelőtt fél-tizenegy órákor kezdődött, amikor a városban legélénkebb volt a munka. Az amerikai négy motoros bombázók repülőgépek nagyon magasán repültek és zuhanó repüléssel gyors egymásutánban, három-négy hullámban támadták meg a várost. A támadás főereje a város központja ellen irányult, melyet az előző légitámadás alkalmából aránylag megkíméltek. Főleg a pályaudvarra vezető és a pályaudvar közelében levő utcákat érték a bombatalálatok. Sok olyan épület pusztult el, amelynek nem volt katonai jelentősége. A székesegyház is megromlott és ezenkívül még négy templomot ért bombatalálat. A püspöki palota, egy gyermekmenhely és a temető szintén megsérült. A városban elpusztult vagy használhatatlenné lett házak száma igen nagy. Az áldozatok számát végérvényesen még nem állapították meg, — írja a Giornale d'Italia.

**A MESSAGGERO LIVORNO BOMBÁZÁSARÓL**

Róma. Livorno bombázásáról a Messaggero ezeket írja: Délelőtt 10 órakor

érkezett az ellenséges négy motoros bombavető repülőgépek első hulláma és 10 óra 55 percig még másik három hullám érkezett. A bombavetőket egészen kis magasságban szálltak és úgy dobták le bombáikat. Egy egész városnegyed, amelyben munkások laktak, elpusztult. Romokban hever a kapucinusok temploma, elpusztultak ezenkívül a Szent József, a Szent András és a Szent Mátyás-

**Az Olaszország elleni invázió csak hirverés, vélik egyes londoni körökben**

Stockholm. (Transkontinent Press). Auchinleck tábornoknak India főparancsnokává történt kinevezését a *Folkets Dagblad* londoni különjelentés szerint a brit fővárosban bizsnyagságnak tekintik arra nézve, hogy Churchill és Roosevelt washingtoni konferenciáján az amerikai irányzat győzött. London jólértesült körében mándjobban hajlamosak arra a feltevésre, hogy nemcsak Auchinleck tábornokot helyezték át Indiába, hanem Szíriában és Irakban állomásozó hadseregeknek nagy részét is odairányították. Ez az átesortozás teszi érthetővé a néhány nap előtti szíriai-török határzárásokat is. Ugyancsak erre vezethető vissza a Szezi-csatorna ellenőrzésének megszigorítása is.

A *Folkets Dagblad* szerint a tunéziai angol csapatok nagy részét Szíriába, a 8. hadsereg veteránjainak nagy részét pedig Indiába helyezték át. Egyes londoni körökben éppen ezért valószínűsítik, hogy az Olaszország ellen irányuló inváziót, Kína nehézségei és ennek az országnak a ható összeomlása

templomok is. A régi Rossini-ház, amely a XVII. századból származik, szintén elpusztult. A Messaggero megjegyzi, hogy a lakosság a támadás idején nagy lelki erőfőrt tett tanuságát.

**A LÉGIERŐHÖZ BEOSZTOTT KOROSZTÁLYOK BEVONULÁSA OLASZORSZÁGBAN**

Róma. A Junius 28 és július 18 között bevonulni tartoznak mindazok a korosztályok, amelyeket a légi erőhöz beosztottak.

képezik most a fő kérdést. Fontosabbnak tartják Kína összeomlásának megakadályozását, mint az európai inváziós kísérletet. Az a vélemény lett urrá, hogy az európai invázió körüli hirverés csupán az a célt szolgálja, hogy a németeket az oroszok elleni offenzívában megakadályozza.

**KNOX VALASZA A MÁSODIK ARCVOVNALAT SÜRGETŐ SZOVJET KÖVETELÉSEKRE**

Stockholm. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti Washingtonból: A haditengerészeti minisztérium sajtóértekezletén Knox haditengerészetiügyi miniszter rámutatott az újabb szovjet követelésre, hogy a szövetségesek haladéktalanul teremtsék meg a második arcvonalat a szovjetunió tehermentesítése céljából. Knox kijelentette, hogy a szövetségesek előkészületei a második európai arcvonalt megteremtésére még folyamatban vannak, részleteket azonban erről nem közölhet. Egyébként pedig a Szovjetuniót továbbra is ellátják amerikai hadianyaggal.

**A politikai arcvonal**

**Gray olasz megbízott: „Birtokait nem hősi harcban veszítette el Itália, hanem mert a küzdelem egyenlőtlen volt“**

Róma. Az olasz lapok rogiatkozónak Ezio M. Gray olasz megbízottjának a minapi bécsi újságra-nagygyűlésen tett kijelentéseivel. Gray, aki a fasiszta hivatalsszervezetek újságrókaamarájanak asenike, a Földközi-tengerre vonatkozó olasz igényekről beszelt s többek között a következőket mondotta:

— A három háborús év részlet-eredményeinek csak kevés jelentősége van a bizonyosra vehető végső siker keretében. A sors ma ismét hivatásszerepet juttatott Olaszországnak a Földközi-tengeren. A Földközi-tenger védelmével Olaszország átvette az európai kultúra védelmét. Julius Cézár Rómájától Mussolini Rómájáig a Földközi-tenger mindenkor állandó tényezője volt az olasz történelemnek. Olaszország átmenetileg elvesztette tengerentúli birtokait, de nem hősi harcban, hanem azért, mert a küzdelem egyenlőtlen volt. A harcok során szerzett tapasztalatok elő fogják segíteni Olaszország visszatérését Afrikába. Ebben binni nem egyszerűen akaratnyilvánítás, hanem feltétlen adottság, amely az olasz gravitáció sorsrendelte irányja — mondotta az olasz megbízott.

**WASHINGTONBAN IS MEGERŐSÍTIK GIRAUD AMERIKAI LÁTOGATÁSÁNAK HIRET**

Amszterdam. (DNB). A Fehér Házban megerősítették azt a hírt, hogy Giraud tábornok a közeljövőben az Egyesült Államokba utazik, — jelenti a brit hírközvetítő szolgálat Washingtonból.

**A STEFANI UJABB ZAVARGÁSOKAT JELENT IRÁNBÓL**

Ankara. (Rádor). A Stefani jelenti: Feheránból származó hírek szerint Iránban egyre nagyobb arányokat öltenek a zavargások. Az ország déli részében a felkelőknek

sikerült több ponton megszakítani az iránt egész szélességében átszelő vasutvonalat s ilyenformán megbénították a közlekedést a Perzsa-öböl kikötői és Szovjetország között. Több helységet, köztükük Firuzapalt a felkelők birtokukba kerítettek. Az utóbbi napokban több elszigetelt brit katonai állomáshelyet, valamint több karavánt megsemmisítettek a lázadók. A helyzetet nagyon komolyrak tartják.

**UJABB BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK**

Ankara. (Stefani). Iránból jelenti, hogy az ország minden olyan vidékén, ahol kihirdették az ostromállapotot, a csendőrség

**Politikai természetű intézkedések a megszállt orosz területeken**

Stockholm. Jaederlund, a Stockholms Tidningen című svéd lap berlini tudósítója az általános helyzettel kapcsolatban figyelemre méltó cikket írt. A tudósító rámutat arra, hogy mialatt a németek elsőrendű csapatokkal és hatalmas erődítményekkel készülnek fel Nyugat- és Dél-Európában egy esetleges invázióra, keleten sem tevének. Ez utóbbi tevékenységük azonban nem átmeneti jellegű, hanem hosszú időre szól és nincs közvetlen összefüggésben a katonai előkészületekkel, de mégis határozott szándéokra mutat.

Jaederlund szerint a németek levonnak minden következtetést a Szovjetország elleni hadjáratban szerzett tapasztalataikból. E tapasztalatok alapján szerzett egyik felismerés az, hogy Oroszország nem az orosz emberek elleni küzdelemmel, hanem velük együtt küzdhet le. Ez a felismerés az alapja a Szovjetunióval szemben tanúsított új politikának. Ezt a politikát a német hatóságok valamennyi megszállt orosz területen

**Bose szózata az indusokhoz: „Fegyvert kell fogni“**

Tokió. (Stefani.) Bose indiai szabadságvezér a tokiói rádióban Ázsiában élő honfitársait felhívta, hogy fogjanak fegyvert az angolok ellen.

Bose utalt a polgári ellenállás módszerének az erőszakos cselekedeteknek a hatástalanságára egy fegyvervezérett és nyers ellenféllel szemben és kihangsúlyozta annak szükségét, hogy az angolok indiai befolyásának kiküszöbölésére

hatáskörét angol csapatok vették át. A brit hatóságok ezt a lépést azzal indokolták, hogy magasabb katonai szempontokból a belső rendet megfelelő erővel s minden esetbenre készen, biztosítani kell.

**ELHALASZTOTTÁK A VALASZTÁSOKAT KÖZÉP-OROSZORSZÁGBAN.**

Stockholm. (Europapress.) A Moszkvai rádió közölte, hogy Közép-Oroszországban a választásokat egy évre elhalasztották. A 727 képviselő mandátumát meghosszabbítják. A választások elhalasztását a háborus helyzettel indokolják.

**megvalósítják.**

Az új politika irányvonala; a következők: a kényszermunkát és a kolhoz-rendszert leépítik és újból teljes mértékben bevezetik az önálló mezőgazdálkodást. A kereskedelmet, a kézműipart és a házi ipart ismét megbecsülésben részesítik. A bolsevista rendszer által elítélt valamennyi bűnténynek teljes amnesztációt adnak. Minden rokkantnak létminimumot biztosítanak és valamennyi várost és falut állami költségen újjáépítenek. Nagy és jól előkészített politikai természetű ténykedés ez, amely kiterjed mindarra, ami a háborús lehetőségek keretében megvalósítható, — állapítja meg Jaederlund.

**UMANSZKIJ NYILATKOZATA**

Madrid. (DNB.) Mexikóból érkezett jelentés szerint Umanszkij mexikói szovjet nagykövét egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a Szovjet „konok ragaszkodással“ várja az európai második arcvonalt felállítását.

**A bombázott Köln**

A rómaiak idejében a Rajna mellett Colonia Claudia Agrippina jelentékeny hely volt. Ebből fejlődött a későbbi Köln városa. A IV. században a frankok birtokába jutott és a ripauri frank királyoknak szolgált székhelyül. 923-ban a német birodalomhoz került. Nagy Károly érsek; székhelytette. A középkorban a kölni érsekek nagy tekintélyre emelkedtek, hatalmasok voltak, sereget tartottak és még háborukat is viseltek. Köln kedvező fekvése a Rajna mellett már korán lehetővé tette, hogy ott bonyolódott le az Angliával való kereskedelem legnagyobb része. A város polgársága gyors ütemben vagyonosodott.

A város ma már a Rajna mindkét oldalán fekszik. A lakosság száma 1935-ben 756.605 volt. A német birodalom egyik legjelentékenyebb kereskedelmi és ipari városa. Nincsen iparág, amelynek Kölnben nem volna számos nagy gyára. Világhírűvé lett az Eau de Cologne. — a kölni víz. Köln kikötőjének hajóforgalma igen jelentékeny. Vasúttal forealma nemkülönben.

Köln a szellemi életnek is egyik fontos óca. Több főiskola van Kölnben 450 000 kötet van a városi könyvtárban. Két múzeuma igen gazdag, több múltkotás díszíti. Van állatkertje és füvészkertje is. Sajtója régi és sulyt jelentő. A Kölnische Zeitung-et Európaszerte ismerik. Sok temploma közül a legregibb a Sancta Maria im Capitol, amely 1040-ben épült. A kölni székesegyház világhírű. Eredeti helyén 814-ben Hildebold érsek emeltetett templomot, amelynek helyén nemsokára megépítették az első székesegyházat. Ez 1248-ban tűz pusztította el. Az újjáépítést Gerhard mester kezdte meg és 1322-ben elkészült a szentlével. 1288-ban a háború részé. 1447-ben a déli torony is készült el. Azután századokon át lanvolyt az építés. 1840-ben újból nekifutottak és 1880-ban végre teljesen befejezték. Az épület hossza 135,6 méter, szélessége 61 méter, a tornyok magassága 157 méter.

A csucsives építészetnek egyik remeke a kölni dóm, mely eddig megmenekült a bombázás pusztításaitól, most azonban súlyos bombatalálat érte ez az építészeti remekművet is. A kedő hajnali brit bombázás során több nehézbomba keresztülfűtötte a székesegyház boltozatát. A baloldali kereszttháj teljesen elpusztult, ugyszintén a keresztalkópna és a remek orgona is. A bombák a székesegyház belsejében robbantak fel, nagyobb károkat okoztak. A külső falakon is láthatók bombák okozta sérülések. A székesegyház orozatán és falpárkányain levő szobrok közül igen sok megsérült, néhány teljesen elpusztult.

A nagy ködben a brit repülőek a bombák tízezeit dobták Köln városára. A bombázás folytán teljesen elpusztult a városi tanács nagy csarnoka, amely 1441—1452 között épült és díszjevel európai nevezetesség volt. Erősen megseült a tanácsszobor szemben levő városháza is, azonkívül rombadőlt a több évszázados Hanza-épület is. Más középületekben és művészi emlékekben is kárt tettek a bombák.

Kölnben egyébként megépítették a világ legnagyobb óvóhelyét. A földmunkálatok közben most számos római régiséget találtak. Többek között találtak mozaikképeket, amelyek a Dyonizoszmonda egyes részleteit ábrázolják. A képek a legjobb állapotban vannak és a legszebb és legértékesebb műemlékek közé tartoznak.

**Pályázat**

A braşovi-brassói román kat. a 10-100000 egyházközség név-osztályos íu-elemi iskolájához az igazgatótanítói s egyben s gédántori állásra pályázatot hirdet. Jövedelem lakás, fűtés, világítás, a lóhatóságilag megállapított fizetés és mint segédkántórnak havi 4000 lej és s6 larész. — A pályázat határideje július 15.

**Kerések**

olyan egyént, ki gyanúból elsőrendű kocskicéncé-öt tud készíteni. — Cim a timisoarai k adóba

# A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak:

CSÁKÁNY BÉLA dr.  
és  
TAKÁTS LAJOS dr.

16

Az erdélyi és bánági jogi életet alapjában érintő ama rendelet-törvény mellett, amely az okiráltságbeli polgári és kereskedelmi törvénynek és más ilyen természetű törvényeknek a Kárpátokon innen-i területekre való kiterjesztéséről szól (M. O. 1943 VI. 22., 389. számú rendelet-törvény), a héten rendelet-törvény intézkedett a polgári és kereskedelmi ügyekben történő ítélezés meggyorsításáról is (M. O. 1943 VI. 23., 391. számú rendelet-törvény) — ugyancsak rendelet-törvényvel módosították a büntető perrendtartás több — számszerint ötvenöt — szakaszát (M. O. 1943 VI. 25., 397. számú rendelet-törvény).

Megváltozott, illetve hatályon kívül került a hivatalos lap 1943 március 25-i 71. számában megjelent 182. számú rendelet-törvény, amely a társaségeket arra kötelezte, hogy minden bevétel és kiadás naponta lezárandó pénztárkönyvbe vezessenek be a kiadás, illetve bevételt igazoló okmányt mellékeljék. Az új rendelet-törvény megengedi, hogy ideiglenes tételeket is bevezessenek a pénztárkönyvbe, másrészt azonban a könyv vezetésnek kötelezettségét minden kereskedőre, tehát nemcsak a kereskedelmi társaságokra is, kiterjeszti (M. O. 1943 VI. 24., 396. számú rendelet-törvény).

A pénzügyminisztérium visszavont minden meghatalmazást bizonyos közvetett adók elleni kihágások megállapítására, amennyiben a meghatalmazást 1942 május 6. előtt bocsátották ki (M. O. 1943 VI. 21., 437.388. számú rendelet).

Az érdekelj szakmai képviselők közbenjárására a parasztmalmok és falusi olajsajtólok adókövetése, kereskedelmi könyve és jövedelmezőségi arányszáma ügyének végleges rendezéséig a pénzügyminisztérium június 21-én kiadott 255.700. számú rendeletében a parasztmalmok és falusi olajsajtólok részére az adó kivételt 20 napra felfüggesztette. Június 24-én a pénzügyminisztérium 25.600. számú rendeletében ugy intézkedett, hogy a pénzügyi közegek ne legyenek fel kihágási jegyzőkönyvet kereskedelmi könyvek hiánya miatt a parasztmalmok ellen. Ahol már felvettek jegyzőkönyvet, ott az eljárást nem indítják meg. A minisztérium egyébként július 10-ig rendezi a parasztmalmok és falusi olajsajtólok adózási rendszerét (Argus, 1943 VI. 27., 9047. szám.)

Egy másik pénzügyminiszteri rendelet az 1943—44. pénzügyi évre megszabta a cseplőgépek adózási rendszerét (M. O. 1943 VI. 25., 255.755. számú rendelet).

A pénzügyminisztérium előterjesztésére államvezetői kézzirattal új fogyasztási és utlevélbélyegeket hoztak forgalomba. A jelenleg forgalomban lévő ilyen bélyegkek elfogyásukig érvényesek (M. O. 1943 VI. 26., 1373. számú rendelet).

A szeszgyedárnsítás vezérigazgatósága június 21-i hatállyal feloldotta a zárolás alól a termelőknél lévő és számbavett direkttermő szőlőből előállított bor-mennyiségeket, ha a 7500 liter nem haladja meg (Argus, 1943 VI. 24., 9044. szám.)

A katonai és polgári ellátási államtitkárság a huszofegyászat terén hozott korlátozó intézkedések enyhítésére Erdélyben megengedte a három hónap és két év közötti lévő marhafélék vágatását (Argus, 1943 VI. 23., 9048. szám.)

A múlt évhez hasonlóan az ellátási államtitkárság az idén is megengedte, hogy a cukrászok különféle gyümölcstésztát készítsenek, anélkül azonban, hogy erre való hivatkózással több lisztre tarthatnának igényt.

A mezőgazdasági szakoktatásról szóló 1938 szeptember 30-i törvény több szakaszát megváltoztatták. A módosítások között a leglényegesebb az, amely magánintézményeknek is megengedi, hogy középfokú nyilvánosságú joggal rendelkező mezőgazdasági szakiskolákat állítsanak fel, ha bizto-

## Milyen jogszabály-változásokat jelent a szeptember 15-én életbelépő okiráltságbeli polgári törvénykönyv

ISMERETI: TAKÁTS LAJOS dr.

A június 22-i 389. számú rendelet-törvényvel a Kárpátokon innen-i területekre kiterjesztett polgári törvénykönyv az okiráltságban 1865 december 1-én lépett életbe. A törvénykönyv nagyrésztben az 1807. évi „Code Napoléon” fordítása. Egyes részei a korabeli olasz magánjog tervezete, míg a jelzőlogról szóló rendelkezések a vonatkozó 1851. évi belga törvény hatása alatt készültek.

Az 1914 szakaszról álló törvénykönyvet nem egészen két hónapi megfeszített munkával állították össze alkotói. Ez, valamint az a körülmény, hogy a törvény szövege parlamenti vita alá nem került és a szokásos törvényindokolást sem készítették el, sőt még a szövegező bizottság tárgyalási jegyzőkönyvet sem hozták nyilvánosságra, adja a magyarázatát annak, hogy a szövegrészek

### A házasságjogról

A most életbelépő törvénykönyv az általános rendelkezéseket tartalmazó bevezető részen kívül három könyvre oszlik: I. Személyekről; II. Javakról és a tulajdon különféle változatairól; III. A tulajdonszerzésnek különböző módjairól.

Az első könyv tizenegy fejezetre oszlik:

Az I. és II. fejezet az állampolgársági és anyakönyvi törvények hatályon kívül helyezték.

A III. fejezet a „lakhely” kérdéséről szól és az érvényben lévő jogszabályoktól lényeges eltérést nem tartalmaz.

A IV. fejezet az eltűntekről és ezek hátrahagyott vagyonáról tartalmaz jobbra alaki jogszabályokat, amelyek polgári perrendtartásunk vonatkozó rendelkezéseitől lényeges eltérést mutatnak, különösen az eltűnt vagyonának öröklése tekintetében.

Az V. és VI. fejezet a házasságról és ennek felbontásáról intézkedik. A jelenleg érvényben lévő 1894. évi XXXI. törvényektől eltérően a házasság személyi feltételeit illetően az alsó korhatárt a nő részére 15 évben szabja meg.

A semmisségi okok tekintetében az eddigieknél szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz, különösen a rokonok közötti házasságra nézve.

A válóokok részben fedik a nálunk ma érvényben lévő jogszabályokat, azonban alvált eltérést mutat a törvénykönyv abban, hogy — bizonyos feltételek mellett — megengedi a közös beleegyezés alapján való elváltást, ha a házasságkötés óta legalább 2 év és legfeljebb 20 év

### Haszonélvezet, használat, szolgalmi jog

A második könyv négy fejezetre oszlik. A javakról általában, a tulajdonról, haszonélvezeti, használati és lakásjog-

### Az örökösödési és kötelmi jogszabályok

A harmadik könyv címe szerint a tulajdonjog szerzésének különböző módjaitól intézkedik és husz fejezeten keresztül örökösödési és kötelmi jogszabályokkal foglalkozik.

Az I. fejezet az örökösödésről beszél. A törvényes örökösödés szabályai lényegében megegyeznek az osztrák és magyar magánjog szabályaival. A magyar ma-

helyes értelmezése nagy munkát adott a joggyakorlatnak. A törvénykönyv eredeti rendelkezéseit utóbb és különösen a világháború után, több ízben módosították. Így az alkotmánytörvény, továbbá a mezőgazdasági, az állampolgársági, az anyakönyvi, a jogi személyekről szóló, valamint a férjezett nő jogi helyzetét szabályozó 1932. évi törvény végzett lényegbeli változásokat az eredeti szövegen.

Az így módosított törvénykönyv hatályát az 1928. évi március 29-i törvényvel Bessarabia területére is kiterjesztették, most pedig, szeptember 15-i hatállyal Dél-Erdély területén lép életbe. Ezzel, egyes kivételektől eltekintve, hatályon kívül helyezi az ezen a területen érvényben lévő osztrák polgári törvénykönyvet, illetőleg a nyugati részekben a magyar magánjog szabályait.

telt el, a férfi legalább 25 éves, a nő 21 éves és a nő 45-ik életévét nem töltötte be, végül ha az elváláshoz a szülői vagy felmenő ágbeli rokonok is hozzájárultak.

Az elvált házastársak egymással újabb házasságot nem köthetnek.

Az elvált felek vagyonának egyrésze a valóperi ítélet jogerőre emelkedésével egyidejűleg a gyermekek tulajdonába megy át.

A VII. fejezet a szülők és gyermekek közötti jogviszonyt tárgyalja. A törvénykönyvet Dél-Erdélyre kiterjesztő rendelet-törvény a törvénykönyvnek a törvénytelen gyermekekre vonatkozó rendelkezéseit fenntartja. Ezeket a rendelkezéseket viszont 1928-ban Bessarabiára nem terjesztették ki.

A törvény megtiltja az apaság kutatását és ezzel a törvénytelen apát mentesíti a gyermek eltartási kötelezettsége alól.

A VIII. fejezet az örökfelfogadásról, a IX. fejezet pedig a szülői hatalomról tartalmaz, a jelenleg érvényes jogszabályokkal lényegében azonos rendelkezéseket. Említésre méltó, hogy a törvénykönyv 330. és 331. szakasza jogot ad az apának arra, hogy gyermekének hathatósabb fegyelmezése céljából a gyermek betartását kérhesse a törvényszék elnökétől.

A X. és XI. fejezet rendelkezései, amelyek a gyámságról és gondnokságról szólnak, nem lépnek életbe nálunk, mert a kiterjesztő rendelet-törvény az 1877. évi XX. és az 1885. évi VI. törvények rendelkezéseit fenntartja.

ról, valamint a szolgalmi jogokról tartalmaz, a mai rendszeről lényegében nem különböző jogszabályokat.

gánjokban ismertégi örökösödés megszűnik és az örökség a vagyon eredetére való tekintet nélkül egységes elbírálás alá esik.

Erdekesség a törvénynek az a rendelkezése, amely a lemenőági örökösöket arra kötelezi, hogy az öröktagtól annak életében kapott vagyonrészeket osztály alá bocsássák, ha e kötelezettség

alól az öröktagyó őket fel nem mentette.

A hitvestári örökösödés jelenlegi rendszerét a kiterjesztő rendelet-törvény nem érinti és így a magyar magánjog és az osztrák polgári törvénykönyv vonatkozó jogszabályai továbbra is érvényben maradnak.

A II. fejezet az ajándékozásról és a végrendeleti örökösödésről beszél. Az ajándékozási szerződés aláírási kötelemmel a hiteles formát szabja meg. Az ingó dolgok kézből való ajándékozása a fenn-ti alakisághoz kötve nincsen.

A 16 éven aluli egyáltalában nem, a 16 és 21 év közötti ifjú csupán vagyonánál felül rendelkezhetik végrendeleti utó-

Az orvos és ápoló, aki az öröktagyó halálát okozó előző betegségeiben kezelte, — ha különben nem rokon — nem örökölhet nagyobb értéket, mint amely szolgáltatásának megfelel.

A törvényes örökös egy gyermek esetén a vagyon fele, két gyermeknél kötharmada, három vagy több gyermeknél háromnegyed része.

A végrendeletek alaki költékeinek tekintetében a ma érvényben lévő jogszabályoktól lényeg- és rendszerbeli eltéréseket mutat a rövidesen életbelépő törrendeleti alapformát ismerő Hiteles végrendelet, amely bírósági közegek előtt készül, sajátkezűleg írt végrendelet és végül íttos végrendelet, amelyet a hagyakozó sajátkezűleg ír és a törvényszék előtt hitelesít. Irástudatlanok és írásképtelenek csupán hiteles alakban (bírószág vagy közjegyző előtt) végrendelezhetnek ez után.

A III. fejezet általában a költelmekről intézkedik és nem tartalmaz lényeges eltérést a ma érvényes jogszabályoktól.

A IV. fejezet a házastársak vagyoni helyzetét szabályozza. Már a 180. szakasz kimondotta, hogy a szülői hozomány adására nem kötelezhető. Ha az asszony a házasság alkalmával olyan vagyont hoz magával, amelynek hozományi jogát a házasság megkötése előtt szerződésileg megállapították, úgy ez a hozomány rész a házasság tartama alatt különleges jogi rendelkezések alá esik. A korlátlan haszonélvezeti jog a férjet illeti, a vagyon állaga azonban még közös megegyezéssel sem idegítható el, vagy terelhető meg, csupán a törvény engedélyezte esetekben bírósági engedély alapján. A feleség hozományi jelleggel nem bíró vagyona felett szabadon rendelkezhetik.

A V—XIII. fejezetek a jogügyletek különféle neveit tárgyalják, a XIV—XVII. fejezetek a költelmek megerősítéséről, biztosításáról és átalakulásáról tartalmaznak, a jelenleg érvényben lévővel nagy vonalakban egyező jogszabályokat.

A XVIII fejezet a zálogjogról, a XIX. fejezet a kielégítési végrehajtásról, végül a XX. fejezet az elbirtoklásról és elvülésről szól. Ezek a jogszabályok a mai rendszerrel szemben lényeges eltéréseket nem mutatnak és így ezeknek részletezése jelen ismertetésünk keretén és Figyelőnk célját túlhaladná.

A szeptember 15-én életbelépő törvénykönyv egyes fontosabb rendelkezéseit a Déli Hirlap hasábjain a jövőben részletesebben is fogjuk tárgyalni.

sítéket nyújtanak arra nézve, hogy az iskola fenntartása anyagi akadályokba nem ütközik. (M. O. 1943 VI. 26., 406. számú rendelet-törvény.)

Az országos ár-kormánybizottság ezen a héten a müjgre (M. O. 1943 VI. 22., 206. számú rendelet), a ricinusmagra (M. O. 1943 VI. 26., 212. számú rendelet) és a „Carniol” nevű bedörzsoló szerre (M. O. 1943 VI. 26., 213. számú rendelet) állapí-

tott meg új legmagasabb eladási árat; ugyanekkor a kukoricára fizetendő prémiumos rendszer megszűnven, kimondotta, hogy a tavalyi szemes kukorica ára 180.000 lej 10 tonnási vasuti kocsinánt (M. O. 1943 VI. 26., 215. számú rendelet). Bérsszabályozó tevékenysége során a kormánybizottság a jéggyárakban (M. O. 1943 VI. 23., 210. számú rendelet), valamint a cukorka- és csokoládégyárakban dolgozó munkások

részére léptetett életbe legalacsonyabb és legmagasabb munkabért (M. O. 1943 VI. 26., 214. számú rendelet.)

Megemlítjük még, hogy az állami kizárólagossági jogg lett képes levelezőlap készítését és forgalomba hozatalát intéző propagandaminisztériumi bizottság a felülbélyegzés nélküli képes levelezőlapok ársúfásának határidejét újabb egy hónappal július 23-ig meghosszabbította. (p. j.)

**A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője**

**A közmunkaszolgáltatás e végzésére és megváltására vonatkozó jogszabályok**

ISMERTETI: CSAKÁNY BELA dr.  
(Második közlemény).

S. azok, akik legkevesebb három hónapi időtartamra a fronton voltak mozgósítva, vagy behívás következtében a fronton teljesítettek katonai szolgálatot. A nem frontszolgálatra behívottak, vagy mozgósítottak a behívás idejének arányában legkevesebb két havi katonai szolgálat után a következő mérséklésben részesülnek: 2-4 havi katonai szolgálat esetén egy nappal, 4-6 havi szolgálat után két nappal, 6-8 havi szolgálat esetén 3 nappal, 8-10 havi szolgálat esetén 4 nappal kevesebb közmunkát kell végezniük, illetve megváltaniok. Azok, akik 10-12 havi katonai szolgálatot teljesítettek, a közmunka alól teljesen mentesek. **Nem részesülnek mentességben azok, akik munkára vannak mozgósítva.** E tekintetben a háború idejére különleges intézkedést tartalmaz a hivatalos lap 1943 március 22-i 68. számában megjelent és 1943. április 1-ii hatálybalépéséről 172. számú rendelettel. Ennek értelmében a hádfelszerelés céljaira dolgozó

állami vagy katonai ellenőrzés alá vont (militarizált) magánvállalatok képesített vagy nem képesített munkásai a háború idejére mentesek a közmunkakötelezettség alól abban az esetben, ha havi fizetésük 8000 lejnél kisebb még akkor is, ha munkára vannak mozgósítva, vagy rekvirálva.

Mint alább látni fogjuk, az érdekeltek választhatnak, hogy a közmunkát természetben végzik-e el, vagy megváltják. Akik természetben kívánják elvégezni a közmunkát, de ebben betegségük megakadályozza, kérhetik e kötelezettségük teljesítésének a következő munkaidényre való elhalasztását. Amennyiben a betegség oly tartós jellegű, hogy az egész év folyamán sem szűnik meg, az illető kérheti a közmunka alól való teljes mentesítést abban az esetben, ha nem rendelkezik két igazoló állatossal székérről, vagy évi jövedelme nem több 10.000 lejnél.

(Folytatjuk)

**Az ipari készítmények haszonszámítási rendszere**

(Második közlemény).

**Az iparosok haszonszámítása**

Múlt számunkban beszámoltunk arról, hogy miként értelmezzük a készítmények haszonszámítási rendjét. Megállapítottuk, hogy a fennálló törvényekben és rendeletekben nem találunk reájuk nézve semmi korlátozó intézkedést, amiből az következik, hogy készítményeik árát szabadon számíthatják.

Másként áll a dolog az iparosokkal, akik kötelesek termékeik árát az ár-kormánybizottságnál bejelenteni. Az árak jóváhagyása iránti kérvényhez csatolniuk kell egy úgynevezett „fişa” lapot, amelynek a következő adatokat kell tartalmaznia: a vállalat jogi formája; a vállalat tőke; a munkások száma; az utolsó év forgalmi összege. Csatolni kell még a kérvényhez a minisztérium által látalmazott előző árlistát.

Azokat a kérvényeket, amelyekhez e mellékleteket nem csatolták, nem intézik el. Az új árjegyzékeket természetesen két példányban kell benyújtani, hogy a második példányt a minisztérium látalmazottól visszaküldhesse.

A gyárosokra vonatkozólag az ár-kormánybizottság még hónapok előtt a következő követelményeket írta elő az árjegyzékek benyújtásával kapcsolatban, ami általában az iparosokra is fennáll, természetesen a megvalósíthatás keretein belül.

A gyártási és önköltségi ár kiszámításához szükséges összes adatokat pontosan fel kell tüntetni. A gyártás alá kerülő összes nyersanyagok önköltségi árának részletes adatait ki kell mutatni.

A látalmazás végett bemutatott árjegyzékeket cégszerűen alá kell írni. A textíliáknak ezenkívül még egy-egy 10-18 centiméterszer 5 centiméteres mintát is csatolniuk kell gyártmányaikról.

Az ár-kormánybizottság a számítás felülvizsgálására szakértői szemlét rendelhet el és kötelezheti a kérvényezőt, hogy a helyszíni kiszállás költségeinek fedezésére előzetesen bizonyos meghatározott összeget helyezzen letétbe.

A gyárosok önköltségi árának kiszámításánál a törvényhozó megengedi, hogy a vállalat terhelő összes üzemei és igazgatási költségeket, adókat, szállítási költségeket, az üzem szociális terheit, kifizetett jutalmakat, és kamatterheit az előállítás; árhoz hozzáadják. Habár az ártörvény mindenütt gyárosokról beszél, az iparosokat következtetés útján ugyanebbé a csoportba oszthatjuk. Az előállítási árhoz a gyárosok 10 százalékos számíthatnak, ha gyártmányukat a nagykereskedőknek adják el, viszont ha elárúsító üzletük révén egyenesen a fogyasztónak adják tovább, úgy joguk van a kicsinybeni elárúsítás haszonkulcsának igénybeviteléhez. Tehát élelmiszer-nél 20, egyéb cikknél pedig 30 százalék haszon számításához. Vannak azonban olyan cikkek, ahol későbbi rendeletek a törvényes haszontól való eltérést megengedik. Ezeknek a cikkeknek jegyzékét a hivatalos lapban több ízben közzétették. Ily esetekben a minisztériumban be kellett jelenteni az alkalmazott haszonkulcsot, mely az 1939 szeptember előtti időkből szokásos volt.

(:)

**Kérdezzon — mi felelünk**

V. J. né Brad-Brad. Az említett kérdéssel foglalkozó szakkönyv jelenleg nem szerzhető be. Módját éjtjük, hogy az ángora-nyulak tenyésztésével is foglalkozunk. (Oe.)

B. M. TURDA-TORDA. Az Ön által említett hírről mitsem tudunk. Ilyen hír lapunkban nem jelent meg. (Oe.)

K. V. LUPENI-LUPENY. Még nyilatkozat aláírása esetén is joga van kivett adóját megfellebbezni, mert az adótörvény nem ismer ilyen jogról való előzetes lemondást. Jegyzőkönyvet fog kapni. A 15 napi fellebbezési határidő a postabélyegző keltőlől számít, vagy kézbesítés esetén a kézbesítés napjától, amely a kincstári közegnek visszacsatolt jegyzőkönyvre gondosan ráirandó. Ettől függetlenül az adóügyi eljárás 27. szakasza módot ad arra, hogy nyilvánvalóan és bizonyossággal megállapítható jogi

és ténybeli tévedés esetén a kivetési jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 90 napon belül felülvizsgálási kérelemmel forduljon közvetlenül a pénzügyminisztériumhoz. (:)

A. B. CHISINEU CRIS-KISJENŐ. A 7-ik számú Figyelőnkben közölt ismerettség az 1.7 százalékos munkavállalási illetékről, időszűrését elvesztette, mert a pénzügyminisztérium a kérdést újra szabályozta olyképen, hogy a 100.000 lejnél kisebb adóalap szerint adózó kisiparosok és fuvarosok mentesek ez alól az illeték alól. Egyébként legközelebb; Figyelőnkben a falusi kisiparosok minden ténen való kötelezettségéről átfogó képet adó cikket közlünk. (Oe.)

P. B. TEIUS-TÖVIS. Kisiparos szabónak és borbélynak nem kell különleges forgalmi adókönyvet vezetnie. (:)



Napkelte: 4 6 7 p.  
Napnyugta: 20 óra  
Naphossz: 15 6 58 p.  
Éjhold: 13 6 44 p.

Julius 2, péntek  
R. k.: Jézus szüve  
Protest.: Oitokúr  
Ort.: Bold. Assz. m.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.  
Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.  
Aradon előfizetések, hirdetések és felszólítások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

**Kitűnítették a politikai torzkepé mestereit**

Ki ne emlékezzenek meg a régi nemzedék közül a manoneni simprassimura, mely a világ egyik legnépesebb tréjas lapja volt. Szakodott benne a politikai szatira, östörözött e lap minden társadalmi jelenséget és jénjkorában egy-egy rajzotól bárkit az órok nevetességny martalékán tudott oda dobni. A lap jótéjlesztményei azonban Olaj Gulbransson, a norvég rajzólo torzkepéi voltak, aki csodálatosan tudta vonalalaiban megérzekeketni az emberi vagy intézményes elhajlásokat. Mar azt hűtük, hogy Gulbransson régen a mul' embere, mert utóbb nemigen találkoztunk rajzaival. Ime azonban most megtudhatjuk, hogy a politikai torzkepé legjövűlőbb mestere még mindig alkot és a legjobb egészségnek örvend. Hetven éves születésnapja alkalmából a Goethe-érmej nyerte el kiemelkedő művészetének jutalmazásaképpen.

— Kenyér — az új kenyérjegyek elneben, Timisoara-Temesvár város közlemezési szolgálata közölte, hogy július 5-től kezdve több élelmiszer beszerzése már az új élelmiszer-jegykönyvesek utalványai ellenében megy végbe. Így július 5-től kezdve a kenyeret és a húst, az új kenyér- és húsjegyek ellenében adják ki. A városi közlemezési szolgálat mindenkor pontosan közli majd a fogyasztó közönséggel, hogy az egyes élelmiszerjegyek beszerzésére milyen jegy érvényes.

— Az új élelmiszer-jegykönyvesek kiosztása. Timisoara-Temesvár város közlemezési szolgálata befejezte az új élelmiszer-jegykönyveseknek városrészenként való kiosztását azok számára, akiknek annak idején valamely okból kifolyólag ilyeneket nem kézbesítettek. A közlemezési szolgálat folytatja az új jegykönyvesek kiosztását és mindazok, akik nem jutottak még az új élelmiszerjegyekhez, megfelelő igazolás után a szokásos hivatalos órák alatt megkaphatják azokat.

(\*) Közösnevénylányítás. Ezuton mondanak hálás köszönetet mindazoknak, akik szeretett édesanyánk özvegy Vasóczy Károlyné, születési nevén Gaál Julia temetésén megjelentek, ravatalára virágot helyeztek és résztvevő vigasztaló szavaikkal mélységes nagy bánatunkon enyhíteni igyekeztek. Burza Cornél és neje Vasóczy Iona, Arad.

— Aradi szabotázsbírósiági ítéletek. A törvényszék mellett működő szabotázsbírósiág 1-1 hónapi munkatáborra ítélte Muntean Ioan és Muntean Vasile Seleu csigérszölősi földműveseket, mert engedély nélkül lisztet vásároltak és szállítottak. A bíróság az ítélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. — Ugyancsak 1-1 hónapra munkatáborba utalta a bíróság Varulescu Floarea és Nan Sanzuan Simeriapiskij lakosokat, akik fehér lisztet vásároltak és engedély nélkül Simeria-Piskire akarták szállítani. A szabotázsbírósiág itt is figyelembe vette az enyhítő körülményeket és az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. — Tóth Erzsébet piaci árú a megengedettnél drágábban árusított cémát, ezért a szabotázsbírósiág két hónapra munkatáborba utalta, de az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. — Vida Ferenc Adea-ágyai lakost tiltott borjувágs miatt egy hónapra munkatáborba utalta a bíróság.

— Uj villamosvonalat építenek. Timisoara-Temesvárot most kezdik meg a előmunkálatokat egy új villamosvonalnak építéséhez. Az új villamosvonal Rónacba fog vezetni.

— A fürdés halottja. Stria Tiberiu 11 éves fiú több társával együtt a Marosban fürdött, miközben az ár elragadta és a szerencsétlen gyermek nyomtalanul eltűnt a habokban. Holttestét tegnap fogták ki a folyóból.

— Halálos végű verekedés. Remetea-Temesremeten még június hónap elején Taran Alexandru és Surdu Ioan gazdálkodó, itas állapotban összeveszett. Az összeszólalkozás utóében Szardu Joan több ízben arcul ütötte társát, majd a földre dobta. Az 59 éves Taran Alexandru, állandóan nagy fájdalmakról panaszkodott és most kinos szenvedést után meghalt. A timisoara-temesvári ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

— A salzburgi sakkverseny eredménye. A most lezárult salzburgi sakkverseny eredménye a következő: Keres és Aljechin 7.5, Schmidt 4.5, Bogoljubov 4, Foltys 3.5, Reilstab 3 pont.

— Szőrmegyegető aradi szücs. Az ellátásügyi minisztérium közegeli háskutatót tartottak Schauermana V. aradi szücs Macius Scaevola utca 22. szám alatti lakásán, ahol 24 darab nutria szőrmét tájáltak elrejtve. Miután a szücs nem tudta igazolni a szőrmék eredetét, szabotázsi miatt megindították ellene az eljárást, a nutria bőröket pedig lefoglalták.

Legdeálisabb arceszpió, 1 dom to a HENIL-ARCIAM. Estei és nappali használatra. 1 teg. ly ara 150 lej. HENIL-PIUER 1 duob ara 200 lej. HENIL-ARCIAM szappan ára 100 lej.

**Földes gyógyosztár, Arad**

— Mőzik műsora. Július 1, csütörtök: Arad: Aro: „A velencei hóner” (Gustav Diesel, Rossano Brazzi, Paola Barbara), Corso: „A hölgy szeszélyes” (Danielle Darleux), Fórum: „A nazáság strájkja” (Heil Pinkerzeller, Paul Richter, Erika v. Tellmann, Oscar Sina), Urania: „Szeretfossziótt almók” (Hans Rühmann, Herta Feller). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Hét év szerence” (Hans Moser, Theo Lingon, Hannelore Schroth, Rolf Albach-Retty), Capitol: „Violanta” (Anneliese Reinhold, Richard Häslter), Corso: „A navarrai királynő” (Else Merlin, Gino Cervi, Clara Calamai), Thalia: „Házassági hadgyakorlat” (Jole Valori, Antonio Gandusio Clara Calamai).

— Ügyeletes gyógyosztárak. Július 1, csütörtök: Arad: Bufta (Avram Iancu-tér 12), Niedermayer (Sf. Sava-tér.) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sf. Ioan-utca 5), Gyárváros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehala: Chioreanu — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabfalu: Eremici.

**Pályázat**

A tornac végvári református egyháztanács pályázza öt hirdet öt-tanros elemi iskolának két tanító állására Javadalom természetben és ké-zpénzben azonos az állami tanórok fizetésével.  
Pályázó okleveles tanítók vagy tanítónők kérvényeket a lelkes, hivatal címére küljék: Tormaci jud. Limis-Tor. Határidő július 31. Az állásokat szeptember 1-én lehet elfoglalni.

**Szerencsétlenség  
szerrobbanás következtében  
Spanyolországban**

Madrid. Az egyik spanyol város suti állomásán felrobbant két löszermegrakott teherkocsi. A szerencsétlenség következtében a városban valamennyi ablaküveg megrepedt. A robbanás által okozott tűz 4 és fél órát tartott.

— Románia új berlini követe megkezdett állomáshelyére. (Berlin.) Románia új berlini követe, Gheorghieva tábornok hétfőn a német fővárosba kezdett. (Rador.)

— Petrovici nemzetművelési miniszter rlinben. (Berlin.) Rust német népművelési miniszter meghívására Petrovici a tanár, nemzetművelési miniszter a met fővárosba érkezett. Érkezését a mán minisztert Rust miniszter és más met előkelőségek üdvözlötték. (Rador)

— Elnökválasztás Argentínában. Buenos Aires, Pedro Ramirez tábornok, államfő, az argentinai elnökválasztásokat szeptember 5-re tüzte ki.

— A szénbányászok részleges sztrájk-még tart. (Amszterdam.) A brit hírlapálát közli Newyorkból, hogy az egyesült Államok szénbányavidékén 9.000 bányász még nem vette fel a munkát. (DNE.)

— Véres választási összetűzések Mexikóban. (Madrid.) Mexikóból érkezett jelentések szerint az ország különböző tartományai a forradalmi mozolom hívei és a jobboldali pártok tagl között véres összetűzések történtek, választási harcok következtek. A lasztásokat 147 képviselő kijelölésére rtják vasárnap.

— A délamerikai államok gazdasági vonyai. Buenos Aires. A német távirati ronyai. (DNE) jelenti: Az északamerikai gazdasági hadviselés miniszteriumának kiviteli tályfőnöke beutazta Délamerikát és megapította, hogy a latinamerikai országok yzete igen aggasztó. Különösen Közép-erika egyes államainak helyzete súlyos. stericában a létfenntartási költségek ndkívül magasra szöktek, mert az ott álászó északamerikai katonaság a köllkségleti cikkekkert minden árat megfizet. fővárosban ennek következtében nem let már hetek óta kenyeret vagy lisztet pni. P a n a m a köztársaságban hasonló helyzet, az árak ott is rendkívül nagyok. életszínvonal pedig hanyatlott. A keresdők képtelenek új készleteket beszerezni.

**Rádió**

**JULIUS 3, SZOMBAT**

BUCURESTI: 6.55 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13 Bajtársi óra. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny sebesülteknek. 15.40 Katonák zenek. 16.40 Hírek oroszul. 17 Hangverseny. 19 Hírek németül. 19.15 Bécsi zene. 19.45 Hírek. 20 Jogi tanácsadó. 20.15 Ének zongorakísérettel. 21 Zene. 22 Hírek, sportközlemények. 22.20 Önnyi zene.

RADIO MOLDOVA: 13 Hora. 13.30 Hírek. 13.45 Vigoperai részletek. 14.30 Órakoztató zene. 18.30 Hangverseny. 19.15 Keringők. 20 Háborus krónika. 20.15 Kamarazene. 22 Könnyű zene.

BUDAPEST I.: 6.45 Torna. 7 Hírek. 15 Zene. 10 Hírek. 10.15 Rádiónzene. 11.15 Énekkarok. 11.40 Régi priadonnák. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 13 Táncelemez. 14.30 Hírek. 15 Operatárszletek 15.55 Zenekar. 16.20 Hírek németül románul, szlovákul, románul. 16 Hírek. 17 Muzsikussok. 18 Anglul. 18.30 Ének. 18.50 Hírek. 19 Hangverseny. 21 Vidám hétköznapi. 21.40 Hírek. 22.15 Zenekar. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 18.50 Mezőgazdasági Szabad. 19.15 Dalkörök 19.40 Előadás tanáról és Japánról. 20.05 Cigányzene. 20.30 Versek. 20.50 Szimfonikus zene. 21 Hírek.



**Tihenc  
HADITERV**

Irta: HARSANYI ZSOLT

Isten őrizz, hogy megmondjam, melyik faluról van szó. Csunya világ származna abból a jegyzőre, ha megtudná a jegyzőné, hogy mit csinált az ura. Csak azt árulhatom el, hogy a Maros mentén van ez a falu. Ambár, még ennyit is kár volt kibeszélnem. Mert nem sok olyan falu lehet a Maros mentén, ahol a jegyző felesége nagyot hall. Mégis csak rá fog jönni a jegyzőné, milyen ravaszul kifogott rajta az ura. De ha már elszóltam magam, mit csináljak.

Mert így van: nagyot hall a jegyzőné. Ez még nem volna nagy tragédia. De nagyot is kiállt, nemcsak nagyot hall. Még pedig az egész ház nére nagyot kiállt, legfőképpen az urára. Kevés ember nyög olyan zsarnoki papuschatalom alatt, mint a jegyző. Ha csak egy hajszálnyira eltér attól a szolid életrendtől, amelyet hitvese diktált neki, megindul a jegyző lakban az ézengés, de úgy, hogy a falak is reszketnek bele.

Ezekután tessék elképzelni, hogy vasárnap délelőtt az istentiszteletéről kiözlök a nép s a templom előtt a körorvos azt mondja:

— Hát mi megyünk egy pohár sörre a kaszinóba. Terád, persze, nem igen számíthtunk, ugy-e, Jóska?

A jegyző restelkedve motyog valamit. Mégis csak arepíró szőgyen, hogy ő vele már így beszélnek. Ország-világ tudja, hogy a felesége még ebéd előtt sem engedti sörözni. A körorvos meg az uradalmi intéző, meg a többiek vigan indulnak a kaszinó felé, ő meg mehet hazra, a szoknya tövébe. Ez már türehetetlen. Hogy kellene ezen segíteni?

— Hé, te legény, gyere csak ide.

— Igenis, tessék.

Odalép a legény a templomból kijött többiek közül.

— Nézd csak, valamire megkérlek én téged. Én most hazamegyek. Te szép lassan jössz utánam, de az utca másik oldalán. Mikor én bemegyek a házba, te megállsz. Mihelyt meglátsz a házam ábiakában, elkezdesz nekem kiabálni. Akármit, tuskót-bogarat, felőlem akár az egyszereget is kiabálhatod. Csak az a fő, hogy nagyon kiabálj, osztán erősen integess hozzá. Erted?

— Nem értem, de majd megcsinálom.

— Jól van, én is vissza fogok kiabálni, de te ne hallgass arra, te csak mond a magadét. Osztán csak ügyesen.

— Igenis.

Megindulnak. A legény átvádol a tulsó oldalra. Notárius uram hazamegy, közzé a feleségének jó hangosam. Beszámol a prédikációról. A jegyzőné bólogat. A jegyző odalép az ablakhoz, kinyitja, mert szépen süt a nap. Kipillant az utcára. A tulsó oldalról elkezd a legény kiabálni.

— Micsoda? Hogy menjek a kaszinóba? Nem megyek én, dehogyan megyek.

A jegyzőné felfigyel. Amit az ura kiabál, azt hallja és érti. Amit az a legény kiabál, onnan tulról, azt nem hallja és nem érti. De látszik a legényen, hogy valami főbenjáró dologban kiáltoz, mert igen gesztikulál hozzá.

**Határidő napló**

**JULIUS 5:**

Gyapotegri-nál üzemek a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag osztályán havonta ismétlődő bejelentést tesznek 1. a gyapotmészédóktól (zonisti) egrenálásra átvett mennyiségről, 2. a termelőktől ezek szükségletére megtartott gyapotnak egrenálásra végett hozzájuk szállított mennyiségéről, az illetékes községi vagy városi előjáróság szállítási bizonylata számának és keltének feltüntetésével, 3. a minőség szerint felsorolt átadott mennyiségről, 4. a minőség szerint felsorolt egrenált gyapot-

— Nagyon fontos? Bánom is én, akár mily tontos, nem megyek.

Valamit felel ocaát a legény. A járókelők csodálkozva hallgatják.

Hogyne csodálkoznának, mikor a legény az egyszereget kiáltozza s nagyon integet hozzá. De a jegyzőné ezt nem hallja. Csak amit az ura mond.

— Ha maga a herköpáter izeni, akkor se megyek!

— Ötször öt az huszonöt. Hatszor öt az harminc.

— Hát aztán? Amiért a főszolgabíró, azért én mingyárt megijedek? Igenis, nem megyek, mert nekem abból itthon kellemetlenségem szokott lenni. Mond meg, hogy nem megyek, ez az utolsó szavam.

— Hétszor öt az harmincöt. Nyolcszor öt az negyven.

— Én azzal se törődök, indítsa meg a fegyelmet. Mond meg neki, hogy ez a dolog nekem itthon nagyon kellemetlen és én akkor se megyek, ha mingyárt az állásomat elvesztem is, PUNKTUM.

A jegyző nagyharagosan becsapta az ablakot és cigarettára gyujtott. Ugy kezdte le s fel járn a szobában. A jegyzőné csak nézte némán, kuszködve magában. De végre megszólalt:

— Mit izent a szolgabíró?

— Akármit izent, nem megyek a kaszinóba, PUNKTUM.

— De nem lesz eből valami kellemetlenséged?

— Bánom is én, csak legyen!

— De nem volna jobb, ha átszaladnál vagy öt percre? Csak éppen megkérdezn, mit akar?

— Aztan otthagyni a tárgyalást és megsérteni, ugy-e? Mert a lellem feleségem csak öt percet engedélyezett, ugy-e? Leszem ágában sincs. Nem bánok én már semmit. O csak indítsa meg azt a fegyelmet, bánom is én. Itthon maradok, PUNKTUM.

— Jóska, ne légy olyan dacos. Mégis jó volna, ha átszaladnál.

— Már megmondtam, hogy nem megyek. Hagyj békiyel.

— Na, ne okoskodj, szaladj át.

— Most már juszt se megyek. Csak lássuk azt a fegyelmet.

A jegyzőné keröre fogta a hangot:

— Ejnye, Jóska, igazán nem értelek. Na, ne okoskodj, itt a kalapod, eredj át. Még soká lesz ebéd.

— Nem megyek, mert aztán hetekig kell hallgatnom tőled. Jobb így. Csak jöjjön az a fegyelmi. Legalább lesz egy kis szabadságom, amíg felfüggesztenek.

A jegyzőné sirva fakadt arra a szóra, hogy felfüggesztik az urát.

— Uramisten, hogy megvertél ezzel a könyvemű emberrel. Ha már én rám nem gondol, legalább a gyerekeire gondolna Meg a szőgyenre. Jóska, ne okoskodj, menj át, ha Istent ismersz.

A jegyző komor méltósággal nyult a kalapja után.

— Az ördög vigye el, hát mit csináljak, ha sirva könyörögsz, hogy menjek.

Azzal elindult a kaszinóba sörözni. Még az ajtót is bevágta maga után.

ról és végül 5. a gyapotfeldolgozó vállalatoknak szállított egrenált gyapot mennyiségéről.

Bőrcserző üzemek a községi előjáróság, vágóhidak a katonai és polgári ellátási államtikárság termelési osztályán tartoznak jelentést tenni az előző hónapi bőrmennyiségéről.

Bőrcserző üzemek az iparügyi, kereskedelmi és iparügyi államtikárság nyersanyag igazgatóságán bejelentik a marha- és kecskebőrrel lefejtett szőr mennyiségét a feldolgozásra került bőrrök számának és súlyának feltüntetésével (külön a 16 kilogrammnál súlyosabb és ennél könnyebb kecskebőrt).



**A PÁPA SZENT PÉTER SIRJÁNÁL**  
(Vatikánváros). Hétfőn este, szent Péter és Pál apostolok ünnepének vigíliáján XII. Pius pápa, a régi hagyományos szokáshoz híven, miután a vatikáni bazilikát a nyilvánosság számára már bezárták, felkereste az Apostolfejedelem sirját és ott hosszabb ideig imádkozott. (Rador.)

**346 HALOTTJA VAN AZ ANATOLIAI FÖLDRENGÉSNEK.** (Ankara.) A török belügyminiszter kijelentette, hogy a mult heti anatóliai földrengésnek Adapazarban és a környékbeli falvakban összesen 346 halottja volt.

**BOLGAR-HORVÁT KAPCSOLATOK**  
(Zágráb). A bolgár igazságügyminiszterrel az élen kiüldöztetésre érkezett a horvát fővárosba. A bolgár miniszter és kíséretének tagjait, a horvát helyettes kormányelnök és a külügyminiszter jelenlétében Paveljes Ante dr. államfő is fogadta.

**JAPÁN KITUNÓ TERMEST VÁR**  
(Tokió). A japán földművelésügyi miniszter az újságírók előtt kijelentette, hogy a japán birodalom valamennyi szigetén kitünőek a terméskülátások.

**AZ OLASZ KIRÁLY A SEBESÜLTEK KÖZÖTT.** (Róma) Viktor Emánuel olasz király és császár Celioiban a kórházban meglátogatta a sebesült katonákat és barátságosan elbeszélgetett velük.

**PÉTAİN FOLYTATJA PIHENŐJET**  
(Vichy). Néhány nappal ezelőtt megszakított nyári szabadságának folytatására Pétain tábornagy, francia államfő Vichyből vidéki birtokára utazott. Az államfő Vichybe való visszatérésének időpontját még nem állapították meg. (Havas-OFI).

**ÁRVIZ AZ EURÓPAI TÖRÖKORSZÁGBAN.** (Isztambul). Törökország európai részén, különösen Edirne vidékén nagy árviz van. A jelentés megjegyzi, hogy az évek ebbén a szakában ezen a vidéken a folyók nem szoktak kiömleni. (Rador.)

**PÁPAI EMLÉKÉRMEKEKET KAPTAK AZ OLASZ KATONÁK.** (Róma). A pápa püspöki jubileumának emlékérméit tegnap osztották szét az olasz hadsereg körében.

**HORVÁTORSZÁGBAN A BURGONYAÁRUSÍTÁS IS ÁLLAMI MONOPOLIUM LESZ.** (Zágráb). A horvát hivatalos lap kölése szerint a gróna neműek, hűvelyes termények, valamint a burgonya állami egyedárusításba mennek át.

**ROMBADÓLT EGYHÁZI ÉPÜLETEK MESSINÁBAN.** (Róma). A Popolo di Roma jelentése szerint Messina szicíliai városnak a június 14-re virradó éjjel történt bombázása alkalmával 4 temploma teljesen rombadólt, 6 templom pedig súlyosan megrongálódott. Ezek közül négyet be kellett zárni. A püspöki palota és a papnevelő intézet is romokban hever. (Rador.)

**A VILAG LEGHOSSZABB KÖTÉLPÁLYÁJA.** (Stockholm.) Svédországban most készült el a világ leghosszabb kötélpályája. Egy bányatársaság építette érecek szállítására. A kötélpályája 94 kilométer hosszú és állandóan 1600 szállítókosár lesz rajta mozdásban. Érdemes, hogy a kötélpályát 4 és fél hónap pui előbb készült el az építésre előző időnél.

**Apróhirdetések**

HATSCHEK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távfeszélő 16-95. Szőlőajánlatok. Összszegek ezekben. Hegyaljai egybefüggő tizholdas, nemes fajtákkal, épületekkel, felszereléssel 7500. — Négy és félholdas kastéllyal, felszereléssel 3000. — Muresra néző háromholdas villa, szőlészeti lakás, felszerelés, 1800. — Két hold korszerű 3-szobás, szép fekvés 1450. — Négyholdas hiánytalan, jól kezelt épület, felszerelés 1250. — Épület nélkül négyholdas 1000. — Háromholdas ház, kolna felsz. 850. — Hegyközségi háromszobás ház, magas, napos fekvés, pince, felsz., szőlő- és gyümölcsös-kert. (510)

KI VALLALNÁ egy tehetetlen beteg ápolását. Vészi-Foto. Arad, Alexandri-utca 1. (869)

KERESÜNK italszakmában jártas utazót vidékre. Silbereis Carol, Arad, Petru Rareș-utca 58. Távfeszélő: 25-12. (870)

BUTOROZOTT szoba kiadó magános férfi részére és ülökád eladó. Arad, Nicu Filipescu-utca 13. (871)

JÓ GYÁRTMÁNYU szuper-rádiót vendék. Arad, General Coandă-u. 33. Ajánlatokat postaszekrénybe. (872)

GYÖNYÖRŰ perzsaszőnyegek eladók. Megtekinthetők 1-3-ig. Eminescu-u. 35, emelet, 12. ajtó. Arad. (873)

MINDENES bejárónót alkalmazok. Arad, Moise Nicoara-utca 12, 5. ajtó. (874)

JÉGSZEKRÉNY, 2-ajtós, nagyon jó állapotban lévő, 10.000 lejért sürgősen eladó, Comisio bizományi üzlet, Arad, Dacia mellett. (875)

RÉGI MŰVŰ ébenfa, berakott szalonbutorzat és krémszínű faragott, lakkeszizolt hálószoba eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (876)

SZEPESSY-féle korszerű, mély gyermekkocsi eladó. Arad, Baritiu-utca 19. (877)

ELADÓ axminster szőnyeg, 3x4 méter. Arad, Luptei-tér 17, 2. ajtó. (878)

KERESKEDELMI szaktanfolyamot végzett tisztviselő állást keres. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (879)

JÓKARBAN lévő, ebédőbe való szőnyeget és rövid zongorát vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (880)

JÓ VAS- és vizondoláló munkást alkalmazok azonnal. Éva-szalón, Arad, Avram Iancu-tér 11. (513)

KEVESEET használt, fehér Vesta-takaréktűzhely eladó. Arad-Muresel, Ioan Creanga-utca 2. (514)

**CORSO-mozi, Arad**  
Tel. 23 84. Előadások 3, 5, 7, 9 kor

Ma. — A francia filmgyártás dicősege, a leszébb és legbájosabb európai filmszínésznő **Danielle Darrieux**

**A hölgy szeszélyes**

A francia szellem és humor filmje **Danielle Darrieux**

**A hölgy szeszélyes**

A francia elegancia filmje **Danielle Darrieux**

**A hölgy szeszélyes**

A francia könnyű zene filmje.

KORSZERŰEN berendezett uriszobához, a város központjában, betegség miatt társat keresek, esetleg az üzemet egészen is átadom. Értekezni Luptei-tér 8, Arad. (881)

FERFISZABOSAGHOZ nagymunkást alkalmazok Cseke, Arad, Plevnei-tér 5. (882)

KERÉKPÁROZNI rövid hetest felfogadok. Arad, Nicu Filipescu-utca 16. (511)

**CURSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95  
**A navairai királynő**

filmalkotás klasszikus szépségei lenyűgöznek a közönséget. A főszerepben: Elsa Merlin, Gino Cervi, Clara Calamai

VESZEK íróasztalt és iratszékrenyt. Arad. Távfeszélő: 15-68. (883)

3000 LEJ JUTALMÁT adok annak, aki Aradon, a Grigorescu-utcában, munkakamara mellett, elveszett perzsaszőnyeg nyomára vezet. (2 méter széles, 80 cm. hosszú, apró mintás.) Cim Arad, Dragalina-körút 16, ajtó 7. Távfeszélő: 26-06. (886)

JÉGSZEKRÉNY, nagy, kétajtós, jókarban lévő, eladó. Arad, Bolintineanu-utca 1 szám. Távfeszélő: 22-15. (887)

120 KISHOLD jóminőségű szántóföld eladó, Chisinau-Cris határában. Érdeklődni Chisinau-Cris, 800. sz. alatt. (888)

TAKARITÓNŐT reggel 1-órai munkára, iroda-takarításra felfogadunk. Jelentkezni: Carmen, Arad, Dr. Cicio Pop-utca 1 szám. (501)

KÉT HAZÉL 15. Központ és vasút mellett. Érdeklődni: Arad, A. Gavra-u. 21. (503)

**FORUM-MOZI, ARAD** Távfeszélő 2-10 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma Humorban es eseményekben gazdag szenzációs vigjáték, **A HAZASSÁG SZTRAJK**

Heli Finkenzteller - Paul Richter - Erika V. Telimann - Oscar Sima

KISFIU vagy kisleány sétáltatását, másikkal együtt a váciatom. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (502)

VENNEK fonott drótot kerítésnek, használt is lehet. Arad, Turnului-utca 3. a tulajdonosnál. (504)

50-ÉVEN felüli vagy a rendeletnek megfelelő bejárónót azonnal felfogadok. Lóránt, Arad, szerb-palota, első emelet, 9. ajtó. (505)

MINDENES szobaleányt, akinek jó bizonyítványa van, felfogadok. Arad, Eminescu-utca 45. (507)

BORBELYSEGÉDET állandó munkára azonnal alkalmazok Kornett Arad, Metianu-utca 2. (884)

HOlnaptól a legbájosabb olasz vigjáték **Paola Barbara** legjobb alakítása

**A nagyhercegnő szórakozik**

Ma utoljára **A velencei hóhér**

GYERMEKSZERETŐ, fiatal leány vállalná délutáni órára gyermekek felügyeletét. Érdeklődni: Arad, Doamna Balasa-u. 105. (506)

ÓRÓKBE fogadna öreg férfi 12-éven felüli leányt, aki gondját viselné. Kapna ingó és ingatlan vagyont. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (508)

ÉRTESITEM a tisztelt közönséget, hogy üzletemet újból átvettem, legjobb ételkről és italokról gondoskodom. Előfizetőket elfogadok. Bora Vasile étterme, Arad, Brațianu-utca 7 szám. (509)

RÓMIKÓ eladó. Arad, Romanilor-ut 12, 3. ajtó, Rossi cementgyár, udvar. (512)

200 DARAB fajtiszta Angora-nyul. részben vagy egészben, tiszta új ketreccel együtt eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (508)

HAZAK FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétel, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség Arad, Carol-körút 17 Telefon: 16-95. (576)

ELADÓ villany-takaréktűzhely, 4 főzőhellyel és sütővel, ebédős-ekrény márványlappal (kredenc), üvegajtós szekrények, nagy álló tükör, varróasztalka, függöny réztartóval, villanylámpák, fehér fali szekrény, gyermek-íróasztal, stb. Timișoara III., Metianu-u. 2, I. em. Távfeszélő 33-20, d. e. 11-1, d. u. 4-6-ig. (4803)

ELADÓ kalaposnét (masamodót) nagy fizetéssel alkalmaz Femina-szalón, Deva. Regele Ferdinand-ut. (479)

FÜRESZES (favágó) kocsis, napszámos állást nyer. Cim: Timișoara, Carol-körút 47. Fekereskedés. (4811)

KETSÜTŐS, nagy takaréktűzhely, kőolajjal is fűthető. eladó, Sárgea, Timișoara II., Moise Nicoara-u. 8. (4265)

LEVELBELYEG! Veszek gyűjteményeket, szorokat és tömeget, legmagasabb áron. Viliam Krikszany, Baile Herculane. (4208)

TENISZÜTŐ, Columbia-patefon, iratszékreny, porszívógép, villanyforraló, 2 égővel, 185 Voltosak eladók. Timișoara IV., Fröbl-utca 36, II. em., 25. (4207)

KIVALÓ zongora, Stingl-gyártmányu, angol szerkezetű, rövid, korszerű, fekete, megbízásból eladó. Megtekinthető d. e. 11-ig, d. u. 2-4-ig. Távfeszélő 52-88. Timișoara II., Traian-tér 3. (4748)

DEAKLEANYOKAT felveszek, teljes elátással. Timișoara III., Oltul-u. 8, Crucii-tér. (480)

KONYHALEANYT keresünk parkács mellé kisegítőnek Timișoaran, a Park-Szatóriumba. Ugyanott felfogadnak szobaleányt is. (480)

BOY-FIUKAT felfogadnak. Cim: Aco Boy, Timișoara I., Lonovici-u. 5. (480)

BORBELY-segédet felfogadnak. Jó fizetést adnak. Kilzer, Timișoara, Pop de Bases u. 43. (479)

ELADÓ erkély-, illetve kerti készlet, v. alvázattal, kifogástalan állapotban, további 3-darab egyszerű kerti fapad, gumilocsosó teljesen felszerelve, 17 méter hosszúságú mérettel, valamint porlóhoz vezet 3 1/2 méteres vasrud. Érdeklődni Timișoaran 19-69 távfeszélő szám alatt. (479)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fűdőszoza-használattal, teljes ellátással, pontosan fizető urnak havi 15.000 lejért kiadó Cim a timișoara kiadóhivatalban. (479)

TISZTI EGYENRUHA, orvosnak való, kifogástalan állapotban lévő, eladó. Timișoara V., Crisjan-u. 19. (478)

TÖLGYFA-ebédő. tömör, faragott, barna legjobban állapotban lévő, költözködés miatt átmenetesen eladó. Timișoara IV., T. Vlad mirescu-sor 31, II. em., 17. Megtekinthető 3-5-ig. (479)

SMYRNA-szőnyeg, 5x4 m<sup>2</sup>, régi, használt állapotban lévő, torna- vagy táncteremre különösen alkalmas, olcsón eladó. Timișoara IV., Carol-körút 57, 3. ajtó. (479)

PÖTVÍZSZÁZÓKAT szavatolt eredménnyel előkészíték minden tantárgyból. Timișoara III., Enășiu-u. 34, 5-ös villamos. (479)

KITŰNŐ hangu Steiner-féle hegedű, valamint két, brokát-anyag eladó. Megtekinthető 2-5-ig. Timișoara, Eneas-utca 3. első csengő. (479)

FÉRFI-KERÉKPÁR és kerékpár-gumi eladó. Timișoara III., Romulus-u. 36. (478)

NAPSZAMOST, fiatal felfogadunk. Timișoara III., Carol-körút 45. (478)

GABELSBERGER-MARKOVITS-féle magyar vitagorsirás, könyvet sürgősen megvételre keresek. Cim a timișoara kiadóban. (478)

MINDENES cselédeányt keres négytag őricsalád, jó fizetéssel, azonnalra. Timișoara III., Carpati-u. 9. (6-os villamos mentén, vágóhídi megállónál). (5285)

FEJŐSTEHEN napi 20 liter tejjel eladó. Megtekinthető: Timișoara, Calea Aradului (Bratfahrt-csárda mellett), Strada Lieg 6 szám alatt. (479)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Timișoara III., Brancoveanu-u. 9 I. emelet, 10. (479)

50-ÉVEN felüli nő szakácsnői állást keres. Cim: Timișoara II., Matașariilor-u. 11. (478)

SÜRGŐSEN ELADÓ 2-ajtós jégszekrény világos hálószoba, patefon, ebédő-asztal Timișoara, Regele Mihai I.-körút 8, 10. ajtó. Megtekinthető reggel 8-10 és este 9-10 között. (478)

KOMBINÁLT SZOBA, diófurniros, szőnyegek, ebédő-csillár és különféle háztartás felszerelés eladó. Timișoara II., Neculcea u. 6, 4-7 között. (479)

ELADÓ kombinált, 2-személyes, lakk hálószoba, rózsaszínű és fehér leány- vagy gyermekszoba, két különböző rekamer, 1 kombinált, egy rendes ebédő és filc futósó nyeg. Interior, Timișoara I., Reg. Ferdinand körút 8, az udvarban. (4879)

TANONCOT keres Martin fodrász. Timișoara IV., Dragalina-tér 15. (478)

ELADÓK selyem és szövet női ruhák, finom szövet kosztüm, finom, női fehérnemű 36-os női cipők, valamint 42-es, férfi cipők Timișoara II., Scollui-u. 13, 2. ajtó. (478)

HA NEM SÜT a takaréktűzhelye, vagy szőlőtüzelőanyagot fogyaszt, szakszerűen kitalálom. Gál, Timișoara-Temesvár III., P. Rumbescu-utca 10. szám. (4806)

**URANIA** udonság-filmszínház, Arad Tel: 12-32

Ma és a következő napokon: **„Szeretefoszított álmok”**

3, 5, 7, 9. ÖNCSIRÁZÓ! Minden jegy után „in yenes” szavazati szelvényt adunk! „Star”-verseny!